

REPORTAGE ■ BAD NIEUWESCHANS

'Zamenhof en Esperanto ken ik niet'

Dit jaar is het 150 jaar geleden dat Lejzer Zamenhof, de schepper van de taal Esperanto, werd geboren. Wereldwijd worden ter-nagedachtenis activiteiten gehouden. Esperanto Nederland schreef bewoners van Zamenhofstraten aan en stuurde ze achtergrondinformatie. In Groningen viel de brief in de bus in Bad Nieuweschans.

Door Pieter Broesder

BAD NIEUWESCHANS ■ Dagblad van het Noorden is benieuwd of de bewoners weten van Zamenhof, de bedenker van het Esperanto en de naamgever van hun straat, en ging naar het grensdorp.

De kleine Zamenhofstraat in Bad Nieuweschans ligt aan de rand van het dorp. Het straatnaambordje is

bijna niet te lezen. Huurwoningen staan leeg, tuinen liggen er verpauperd, vol onkruid en rommel bij. Katten, heel veel katten lopen door de buurt.

"Bel daar, maar niet aan", waarschuwt een buurvrouw. "Die man heeft net ruzie gehad met zijn achterbuurman. Hij vangt zwerfkatten op. Te veel naar de mening van de achterbuurman."

Een paar goedverzorgde huizen vallen in positieve zin op. "Maar ik wil niet praten", zegt een vrouw die de deur op een kier houdt. "Esperanto ken ik niet. Schrijf liever over de verpaupering en de criminalisering in de buurt."

Andere burens duiken weg als we aankomen. "Hier staat iemand met een camera en een man met een opschriftboekje", horen we door een openstaand raam een man telefoneren. De deur blijft dicht. Emil Sikorski (19) komt graag de deur uit om een praat-

je te maken. De jonge Pool die uit de omgeving van Wroclaw (het vroegere Breslau) komt, woont al weer een paar jaar hier.

"Natuurlijk ken ik Zamenhof en de taal Esperanto. Iedere Pool kent hem. We leren over hem op school. Ook mijn vader en moeder vertelden over hem."

Sikorski lacht: "Dan kom je hier in Nederland en krijg je als Pool een huis aangeboden in een Poolse straat. Is dat niet geweldig."

Verderop woont het gezin van Johanna Kranenburg. Ook zij wil wel even praten. Met haar man steekt ze veel tijd in Radio Bad Nieuweschans. Een station op het internet. "Ik draai fulltime zelf", licht ze toe. "Op de radio geven we ook informatie over de buurt."

Ook over de actie van Esperanto Nederland? "Nee", moet ze bekenen. "Zamenhof en Esperanto

'Is er ook muziek van Esperanto?'

ken ik niet. Nieuwsgierig ben ik er ook niet naar. Je moet niet alles willen weten." Een brief zegt ze nooit te hebben ontvangen. "Is er ook muziek van Esperanto? Dan kunnen we dat misschien draaien."

■ OPLOSSING

De Joods-Litouwse oogarts en filoloog Lejzer Zamenhof werd in 1859 geboren in Bjalistok. Het maakte toen nog deel uit van het Russische tsarenrijk. Tegenwoordig ligt het stadje in Polen. Russen, Polen, Duitsers en Joden woonden er bij elkaar. Omdat ze elkaar niet begrepen, waren er veel misverstanden en conflicten. Zamenhof wilde daar een oplossing voor vinden. Hij bedacht een internationale taal: Esperanto. Dat was de schuilnaam van Zamenhof. Het betekent: de man die hoop geeft, zegt Inneke Emmelkamp uit Groningen, bestuurslid van Esperanto Nederland.



De Zamenhofstraat in Bad Nieuweschans, vernoemd naar de grondlegger van Esperanto uit Polen. Links onder bewoner Emil Sikorski (Polen) en rechts onder Johanna Kranenburg.

Foto's: DvhN/Anne I